

Asia: VN/558/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Lakiesityksen luvut 2-12

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 2 *Nykytila ja sen arviointi:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 3 *Tavoitteet:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.1 *Keskeiset ehdotukset:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.2 *Pääasialliset vaikutukset:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 5 *Muut toteuttamisvaihtoehdot:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 8 *Lakia alemman asteinen sääntely:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 10 *Toimeenpano ja seuranta:*

-

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 12 *Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys:*

-

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä

Luku 1 sisältää lain yleiset säännökset.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 2 säädettäisiin järjestämisvastuusta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille**
- **mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille**
- **työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely (huom: poikkeus työvoimapohjan kriteeriin voimaanpanolaissa)**
- **palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys**

Etelä-Kymenlaakson kuntien näkökulmasta työllisyyspalveluiden siirto kuntiin toisi kunnille lisää mahdollisuuksia vaikuttaa kunnan ja alueen elinvoimaan sekä asukkaiden hyvinvointiin ja osallisuuteen. Onnistuessaan kuntien kokonaisekosysteemin hyödyntäminen voi sitoa kuntien elinvoimatyön ja työllisyydenhoidon tiiviisti yhteen. Samalla saisimme suunnattua katsetta työttömyydestä elinvoimaan ja käännettyä perinteistä työllisyyden hoitoa ratkaisukeskeisempään ja dynaamisempaan suuntaan.

Riskinä Etelä-Kymenlaakson kunnat pitävät merkittävän uudistuksen valmistelun varsin tiukkaa aikataulua. Uudistuksessa on todella monia huomioon otettavia näkökulmia ja pelkona on, että kiireinen aikataulu jättää joitakin olennaisia asioita liian vähälle tarkastelulle. Henkilöstön asemaan ja onnistuneeseen muutosjohtamiseen liittyy myös todella iso painoarvo muutoksessa. Etelä-Kymenlaakson kunnat pitävät erittäin tärkeänä, että muutosta päästään valmistelemaan yhdessä valtion ja kuntien työntekijöiden kanssa. Myös hyvinvointialueen tulee olla tiiviisti mukana valmisteluissa.

Etelä-Kymenlaakson kunnat eivät ole olleet työllisyyden kuntakokeiluissa viime vuosina ja vaikka TE-palveluiden kanssa on tehty hyvää yhteistyötä, yhteistyön lähtökohdat ovat silti erilaiset kuin kuntakokeiluihin osallistuneilla kunnilla. Kymenlaaksossa myös sosiaali- ja terveystyöpalvelut ovat olleet keskitettyinä kuntayhtymälle jo vuodesta 2019 alkaen, joka myös osaltaan on vaikuttanut työllisyyden hoitoon liittyvään yhteistyöhön. Etelä-Kymenlaaksossa mallit työllisyyden hoidossa ovat vaihdelleet kuntien välillä paljonkin. Etelä-Kymenlaaksossa onkin erityisesti kiinnitettävä huomiota yhteistyön rakentumiseen TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa.

Etelä-Kymenlaaksossa toivotaan myös tiivistä yhteistyötä työllisyysalueiden välille. Tämänhetkisen valmistelutilanteen pohjalta Kymenlaaksoon on syntymässä kaksi työllisyydenhoitoaluetta Kouvolan

valmistellessa asiaa omana toimijanaan. Kunnista kuitenkin pendelöidään joustavasti ympäri Kymenlaaksoa ja myös Uudellemaalle ja Etelä-Karjalaan. On tärkeää, että työllisyydenhoitoa ei rajata oman työllisyysalueen mukaan, vaan alueellinen yhteistyö on tiivistä. Etelä-Kymenlaakson kunnat valmistelevat uudistusta hyvässä yhteistyössä, mutta on otettava huomioon, että yhteistyön rakentumista on tapahduttava muutenkin, kuin työllisyysalueen sisällä.

Etelä-Kymenlaakson kunnat näkevät riskejä myös palveluiden sääntelyyn liittyen. Hyvin tiukka lainsäädännöllinen ohjaus voi haastaa työllisyyspalveluiden aidon uudistamisen uudella toimintalustalla. Riskinä on, että toiminta jatkuu samankaltaisena mutta eri toimijalla. Haasteensa asettaa myös yhdenvertaisen palvelun takaaminen työllisyysalueen sisällä ja valtakunnallisesti.

Luvussa 3 säädettäisiin ohjauksesta ja valvonnasta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **valtakunnalliset tavoitteet**
- **työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta ja sen tehtävät**
- **alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut**

Etelä-Kymenlaakson kunnat pitävät kannatettavana, että työllisyyden hoitoon asetetaan myös valtakunnallisia tavoitteita ja luodaan yhteistyön pohjaksi rakenteita. Asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu on pystyttävä takaamaan järjestämistä vastuun siirtyessä pienemmille alueille nykyiseen malliin verrattuna. Kuitenkin Etelä-Kymenlaakson kunnat toivovat, että valtakunnallisesti otetaan huomioon alueiden erilaiset vahvuudet ja tilanteet, eikä pyritä liian tiukkaan ohjaukseen valtion tasolta. Kunnille pitää taata aidosti mahdollisuus toimia oman alueen kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Luvussa 4 säädettäisiin työnhakijan palveluprosessista.

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Näkemyksenne:

Etelä-Kymenlaakson kunnat näkevät uuteen asiakaspalvelumalliin liittyvässä lainsäädännössä paljon positiivisia elementtejä. Panostamalla työnhaun alkuvaiheeseen ja tiiviiseen kontaktointiin on mahdollista saada työttömyysjaksoja lyhennettyä entisestään ja toisaalta nopeutettua pääsyä asiakkaan pääsyä tarvittaviin palveluihin. Kuitenkin mallin kaavamaisuus ja tarkkuus asettavat haasteita innovatiiviselle palveluiden kehittämiselle ja kuntien mahdollisuudelle kokeilla uudenkaltaisia tapoja työllisyyden hoidossa ja asiakkaiden kohtaamisessa.

Luvussa 5 säädettäisiin työnvälityksestä ja työnhakuvelvollisuudesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 6 säädetään tieto- ja neuvontapalveluista, asiantuntija-arvioinneista, ammatinvalinnan- ja uraohjauksesta sekä valmennuksesta ja kokeilusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 7 säädettäisiin työvoimakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 8 säädettäisiin muutosturvakoulutuksesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 9 säädettäisiin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 10 säädettäisiin työnantajalle myönnettävistä tuista (palkkatuki, 55-vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki).

Näkemyksenne:

Etelä-Kymenlaakson kunnat suhtautuvat hyvin kriittisesti siihen, että kunnat eivät voisi enää toimia palkkatuetussa työssä työnantajina ja palkata työntekijöitä palkkatuella omiin yksiköihinsä. Tämä vaikeuttaisi tilannetta ja kapeuttaisi vaihtoehtoja niin asiakkaiden kannalta, kuin kuntien näkökulmastakin. Etelä-Kymenlaakson kunnat ovat tarjonneet palkkatukimahdollisuuksia sadoille työntekijöille vuosittain. Kuntien palkkatukityö voi toimia ponnahduslautana yrityksiin ja myös väylänä vakituisempaan työsuhteeseen kunnalla. Kunnalle palkkatuki mahdollistaa työntarjoamisen heikommassakin työmarkkina-asemassa olevalle ja samalla auttaa kunnan yksiköitä työvoiman saatavuudessa. Kunnilla on myös ollut mahdollisuus palkkatuen avulla palkata osatyökykyisiä esimerkiksi kehitysvammaisia työntekijöitä pidempiinkin työsuhteisiin. Etelä-Kymenlaakson kuntien huolena onkin myös osatyökykyisten aseman heikentyminen työmarkkinoilla.

Lakiluonnoksessa ei ole esitetty myöskään korvaavaa tapaa järjestää palkkatuetun kaltaista työtä kunnissa (vrt. valtion nykyinen mahdollisuus palkata työnsuunnittelijoita TE-toimistoihin). Etelä-

Kymenlaakson kuntien näkemyksen mukaan palkkatuetun työn mahdollistamiseen kunnissa on lainsäädännössä luotava rakenteet, joiden avulla toiminta voi edelleen jatkua kunnissa.

Luvussa 11 säädettäisiin henkilöasiakkaalle myönnettävistä tuista ja korvauksista (starttiraha, työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus, palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus).

Näkemyksenne:

-

Luvussa 12 säädettäisiin työllistämisvelvoitteesta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 13 säädettäisiin asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisesta tietojärjestelmäpalvelusta.

Näkemyksenne:

Etelä-Kymenlaakson kuntien arvion mukaan digipalveluiden ja tietohallinnon näkökulmasta olennaisinta on ensimmäisenä selvittää järjestämismallit ja vastuukysymykset. Tämän jälkeen organisaatio tai organisaatiot voivat ryhtyä tarkemmin suunnittelemaan kokonaisarkkitehtuuria, tarvittavia integraatioita tai integraatioalustaa ja esim. asiakkuudenhallinta-järjestelmää (CRM). Oleellinen kysymys, joka liittyy kiinteästi myös järjestelmiin, on myös asiakirjahallinnon ja arkistojen hallinta eli kenen vastuulle jää esim. tiedonohjaussuunnitelman laatiminen ja sähköisen arkistoinnin toteuttaminen. Kaikissa kunnissa ei ole vielä siirrytty sähköiseen arkistointiin.

Esityksessä mainitaan, että kunta voi ottaa käyttöön myös omia järjestelmiä. Etelä-Kymenlaakson kunnat pyytävät huomioimaan, että ennen tätä tulee valtion esittää tarkat kuvaukset järjestelmistä, niiden käytöstä, liittymistä ja rajapinnoista, käyttövaltuuksista sekä yhteentoimivuusstrategia. Käyttövaltuusasiat tulee määrittellä tarkkaan, jotta kuntien palvelukseen siirtyvän henkilöstön ja olemassa olevan henkilöstön käyttövaltuudet ovat samalla tasolla. Tietosuojaan kannalta on erityisen tärkeää, että kunnat ja työllisyysalueet saavat riittävää tukea tiedonhallintarakenteiden luomiseksi sekä esimerkiksi rekisterinpitäjän rooliin liittyvien vastuukysymysten ratkaisemiseksi ja toisaalta asiakkaan etujen kannalta toimivan tiedonvaihdon mahdollistamiseksi. Käyttövaltuusasioissa on huomioitava myös se, että Monialaisten palveluiden osalta tuleva työvoimaviranomaisen ja alueen kunnat tekevät tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Uudistuksessa toivotaan huomioitavan, että pääsy asiakkaan työllistymiseen liittyvään tietoon on kaikkien asianomaisten saatavilla (mm. TYPPI-järjestelmä).

Olellaisena Etelä-Kymenlaakson kunnat näkevät siirtymässä olevasta ICT-kokonaisuudesta kunnille muodostuvat kustannukset. Tällä hetkellä mitään euromääriä ei pystytä ennakoimaan, koska ei ole tietoa siitä mitä uusia järjestelmiä tulee käyttöönottaa tai mitä olemassa olevia järjestelmiä tulee integroida kuntien ja valtion välille. Jo yksistään puhelinpalvelujärjestelmien integroinnit ja

palveluyksiköiden ICT-infran (esim. verkot, sähköt, kaapeloinnit) kuntoon saattaminen voi aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Vaikka Valtori edelleen olisi perustietotekniikan toimittaja, tulee paikalliset ratkaisut tehdä yhdessä kuntien ICT-toimittajien kanssa, jotta työntekijöillä on pääsy myös kuntien verkkoon.

Sähköisen asioinnin arkkitehtuuri tulee saada synkronoitua kunnan vastaavien kanssa, koska muutoksen vaikutus asiakkaan asiointiin tulee olla mahdollisimman vähäinen. Asiakkaan asiointiprosessit liiteasiakirjoineen ja päätöksineen tulee olla nähtävissä sekä kunnan että valtion järjestelmissä yhtenäisinä. Ne kunnat, joissa sotepalvelut ovat siirtyneet jo aiemmin pois, ei välttämättä ole esim. ajanvarausjärjestelmiä, mutta ne tulee saada kaikkien kuntalaisten käyttöön, ei yksistään tulevien TE-asiakkaiden käyttöön.

Luvussa 14 säädettäisiin palvelualustasta.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 15 säädettäisiin tukien ja korvausten maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Näkemyksenne:

-

Luku 16 käsittää erinäisiä säännöksiä.

Näkemyksenne:

-

Luvussa 17 säädettäisiin muutoksenhausta.

Näkemyksenne:

-

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä, ovatko ehdotetut muutokset ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen tehtäviin riittävän selkeät ja eri toimijoiden yhteistyötä edistävät?

-

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- **kuntien vastuulle siirtyvien tehtävien rahoitus, ovatko ehdotetut uudet valtionosuuden määräytymistekijät toimivia rahoituksen kohdentamisessa?**
- **kolmen vuoden siirtymäaika laskennalliseen rahoitukseen (voimaantulosäännös)**
- **kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus**

Etelä-Kymenlaakson kunnat näkevät riskejä rahoituksen ja järjestämisvastuun erottamisessa, koska Etelä-Kymenlaakson kunnissa on erilainen tilanne väestön ja myös työttömyyden rakenteen suhteen. Haasteena on rakentaa yhteistyömalli, jossa kunnat saavat tarvitsemansa ja toivomansa palvelut ja toisaalta kunnat sitoutuvat kaikkien lakisääteisten TE-palveluiden rahoitukseen riippumatta oman kunnan tilanteesta. Järjestämisvastuun keskittäminen vaatii myös yhteistyötä ja luottamusta kuntien välillä, jotta kaikkien kuntien tarpeet ja toiveet saadaan kuuluville.

Valtionosuuksien määräytymistekijöiksi on ehdotettu laajaa työttömyyttä (30%) sekä työikäistä väestöä (70%). Määräytymistekijät ovat Etelä-Kymenlaakson kuntien näkökulmasta toimivat, mutta niiden suhdetta tulisi arvioida uudelleen. Painoarvoa tulisi siirtää laajan työttömyyden suuntaan, jolloin turvattaisiin tarvittavien palveluiden rahoitusta ja lievennettäisiin kunnille kohdistuvaa riskiä myös huonommassa suhdannetilanteessa.

Rahoitusmallin osalta huolta Etelä-Kymenlaaksossa herättää myös tällä hetkellä valmistellut rahoituslaskelmat, joiden perusteella nettovaikutus on Etelä-Kymenlaakson suurimmissa kunnissa negatiivinen. Herää siis kysymys, onko palveluiden rahoitus riittävä ja pystytäänkö rahoituksella takaamaan laadukas muutos ja työpaikkojen säilyminen jatkossa. Laskelmat on tehty vuoden 2019 tasolla ja sen jälkeen TE-palveluissa on otettu käyttöön mm. uusi asiakaspalvelumalli, joka on lisännyt kustannuksia. Etelä-Kymenlaakson kunnat toivovat, että laskelmia tarkistetaan tämän pohjalta. Laskelmia ja kuntakohtaisia laskelmia on syytä arvioida myös todellisten kulujen ja palveluiden yhdenvertaisen järjestämisen näkökulmasta. Kolmen vuoden siirtymäaika jää käytännössä kahden vuoden siirtymäajaksi, koska palvelut siirtyvät vasta loppuvuodesta 2024. Siirtymäaika vaikuttaa varsin lyhyeltä tilanteessa, jossa arviot kuntakohtaisista kustannuksista on valmisteltu täysin laskennallisesti ja tietoa todellisista kuntakohtaisista kustannuksista on haastavaa arvioida ennen uudistuksen varsinaista toimeenpanoa.

Työttömyysetuuksien rahoitusvastuun osalta Etelä-Kymenlaakson kunnat näkevät riskinä poikkileikkaustilanteessa tehdyn kompensoinnin osalta joustamattomuuden suhdannevaihteluiden osalta. Työttömyysetuuksien kulujen kehitykseen vaikuttaa suuresti suhdannevaihtelut ja huonossa taloustilanteessa työllisyydenhoidon palveluiden vaikutus työttömyyden kehitykseen heikkenee.

Kuntien kannalta suhdannevaihtelut aiheuttavat ison taloudellisen riskin, mikäli kuntakompensaatiota ei tarkisteta jatkossa.

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta (pois lukien 14 luku)

Erityisesti toivotaan näkemyksiä työttömyysturvaprosessiin ja sitä koskevaan toimivaltaan liittyen.

Etelä-Kymenlaakson kunnat näkevät pääosin positiivisena vaativien asiantuntijalausuntojen keskittämisen yhdelle taholle kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. Etelä-Kymenlaaksossa nähdään kuitenkin myös riskejä siinä, että asiakkaiden työvoimapoliittiset lausunnot annetaan kahden eri organisaation toimesta. Yhdyspintojen sujuva toimiminen on kyettävä varmistamaan turhien viiveiden välttämiseksi.

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta 14 luku;

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta;

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kunnan työttömyysetuusmenoon kohdistuvan rahoitusvastuun porrastusmalli
- eräiden kotoutumisesta annetussa laissa tarkoitettujen henkilöiden kohdalla sovellettavaksi ehdotettu poikkeus kunnan rahoitusvastuuseen työmarkkinatuesta
- ehdotus kunnan rahoitusosuuden perintää koskevan tehtävän hoitamisesta Kelassa myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan osalta
- edellä ehdotettujen muutosten vaikutus Kelan, työttömyyskassojen ja Työllisyysrahaston työmäärään mukaan lukien tietojärjestelmämuutokset ja näistä aiheutuvat kustannukset

Isoimpana haasteena suunnitellussa työttömyysetuusmenojen porrastusmallissa Etelä-Kymenlaakson kunnat näkevät sen, että rahoitusvastuu ei jatkossa katkea, vaikka asiakas ohjattaisiin työllistymistä edistävään palveluun. Riskinä on, että työllisyysdenhoitoa ei nähdä riittävän pitkäjänteisenä prosessina ja varsinkin heikommassa työmarkkina-asemassa olevien palvelut heikentyvät.

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

-

Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

-

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021 – 2028 annetun lain muuttamisesta

-

Laki palkkaturvalain muuttamisesta;

Laki merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

-

Laki Työkanava Oy –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

-

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

-

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

-

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta;

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki työsopimuslain muuttamisesta;

Laki merityösopimuslain muuttamisesta

-

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 a ja 37 a §:n muuttamisesta;

Laki valtion virkamieslain 5 a ja 9 c §:n muuttamisesta

-

Laki yhteistoimintalain muuttamisesta;

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta;

Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 24 ja 25 §:n muuttamisesta

-

Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta;

Laki eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta;

Laki kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta;

Laki sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta;

Laki sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta;

Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta

-

Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

-

Laki tuloverolain muuttamisesta;
Laki maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n muuttamisesta;
Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta

-

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

-

Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta;
Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta;
Laki rikosrekisterilain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- yhteistoimintasopimusten solmimiselle esitetty aikataulu
- henkilöstösiirrot ja henkilöstön asemaan liittyvät menettelytavat
- sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

Etelä-Kymenlaakson kunnat näkevät, että henkilöstön siirtyminen pystytään tekemään sujuvasti ja joustavasti liikkeenluovutuksen periaatteilla. On kuitenkin tärkeää, että henkilöstön siirtosopimukset tehdään huolellisesti ja nimenomaan Kaakkois-Suomen TE-toimiston ja uuden työvoimaviranomaisen välillä. Keskitettyjä ratkaisuja ei nähdä toimivina tässä tilanteessa. Kukin toimija vastaa omalta osaltaan lain mukaisesta yhteistoiminnasta.

Niin ikään muiden vastuiden ja sopimuksien siirtymisen osalta on huolehdittava selkeästä menettelystä ja huolellisesti laadituista siirtosopimuksista. Kaikille toimijoille on oltava selvää ketkä sopimuksista vastaavat muutoksen jälkeen.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä asiakaskriteerin muutoksesta ja nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua koskevasta sääntelystä.

Etelä-Kymenlaakson kunnat pitävät positiivisena muutoksena asiakaskriteerien perustamista asiakkaan palvelutarpeeseen työttömyyden keston sijaan. Kunnat kuitenkin esittävät huolensa työllistämistä edistävän monialaisen tuen yhteistoiminnan resursoinnista. Tiedossa on, että erityisesti heikommassa työmarkkina-asemassa olevat asiakkaat tarvitsevat runsaasti myös sosiaali-

ja terveystalvueluita päästäkseen takaisin työmarkkinoille. Riittävä resursointi myös hyvinvointialueelta on avainasemassa asiakkaiden sujuvien palveluketjujen toteutumiseksi.

Lakiin on sisällytetty myös §16 koskien nuorten työllistymistä edistävä monialaisen tuen yhteispalvelu. Etelä-Kymenlaakson kunnat pitävät pykälää tulkinnanvaraisena ja epäselvänä. Onko ajatuksena, että työvoimaviranomainen järjestää myös ohjaamon kaltaisen toiminnan koko työllisyysalueella jatkossa? Etelä-Kymenlaaksossa nykyinen ohjaamotoiminta on sijoittunut hyvin eri tavalla eri kuntien organisaatioihin (esimerkiksi Kotkassa nuorisotyön yksikköön ja Haminaassa elinkeno- ja vetovoimapalveluihin), joten huolena on, että hyvin toimivat rakenteet joudutaan muuttamaan lainsäädännön vuoksi. Toivomme tarkennusta ohjaamon kaltaisen toiminnan järjestämistä koskevaan säännökseen. Lisäksi toivomme, että pykälässä 17 mainitun nuorten hyvinvoinnin ja pärjäävyyden tuen valmennuksen (nyk.Onni-valmennus) jatkuminen kaikilla alueilla turvataan.

Muut huomionne esityksestä

Kommentoitavaa:

Etelä-Kymenlaakson kunnat (Pyhtää, Kotka, Hamina, Miehikkälä, Virolahti) ovat laatineet tämän lausunnon yhteistyössä. Etelä-Kymenlaakson kunnat suhtautuvat myönteisesti suunniteltuun työllisyyspalveluiden kuntiin siirtoon. Pidämme uudistusta mahdollisuutena vaikuttaa alueen elinvoimaan ja asukkaiden hyvinvointiin. Esitämme kuitenkin huolemme siitä, että nykyisen palveluihin liittyvän lainsäädännön siirtyessä pääosin uusien työvoimaviranomaisten toteutettavaksi, todelliselle uudistukselle ei jää aikaa tai resursseja. Rahoituksen on myös vastattava tulevia kustannuksia, jotta laadukkaat palvelut voidaan taata jatkossakin.

Toivomme, että kuntia ei aseteta työnantajina eriarvoiseen asiaan palkkatuen myöntämisen suhteen, vaan palkkatukityöllistämiseen kunnissa luodaan tarvittavat rakenteet.

Aho Tea

Kotkan kaupunki - Etelä-Kymenlaakson kuntien TE2024 valmistelutyöryhmä